

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखा

प्राकृतम्

आचार्य : द्वितीयसत्रार्थः

DSCC - 20

प्राकृतकथासाहित्यम्

क्र.सं.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	प्राकृतवाङ्मये कथासाहित्यस्य परिचयः वैशिष्ट्यञ्च, सुप्रसिद्धाः कथाग्रन्थाः प्राकृतकथानां समाजोपयोगिता प्राकृतकथासाहित्याध्ययनस्य आवश्यकता ।	1	16-20
2	(क) समराइच्चकहाग्रन्थस्य तत्कर्तुश्च परिचयः (ख) समराइच्चकहासारः तत्सामाजिकवैशिष्ट्यञ्च समराइच्चकहाग्रन्थस्य प्रथमभवस्य साहित्यिकसामाजिकसांस्कृतिकमध्ययनम्	1	16-20
3	(क) कुवलयमालाकहाग्रन्थस्य तत्कर्तुश्च परिचयः (ख) कुवलयमालाकथायाः सारोपदेशः कुवलयमालाग्रन्थस्य 1-12 अनुच्छेदानां सांस्कृतिकसाहित्यिकबौद्धिकसम्पदो विज्ञापनम्	1	16-20
4	(क) णाणपंचमीकथाग्रन्थस्य तत्कर्तुश्च परिचयः (ख) णाणपंचमीकथायाः सारः तत्समाजोपयोगिता च णाणपंचमीकथायाः भाषिक-सांस्कृतिकाध्ययनम्	1	16-20

निर्धारितपाठ्यग्रन्थाः - 1. समराइच्चकहा -हरिभद्रसूरिविरचिता, सम्पादक- डॉ. रमेशचन्द्र जैन, भारतीय ज्ञानपीठ, दिल्ली, 1993

2. कुवलयमालाकहा- उद्योतनसूरिविरचिता, सम्पादक- प्रो. प्रेमसुमन जैन, प्राकृत भारती अकादमी, जयपुर, राजस्थान, 2015

3. णाणपंचमीकहा -महेश्वरसूरिविरचिता, सिंघी जैन शास्त्र शिक्षापीठ, भारतीय विद्याभवन, बम्बई, महाराष्ट्र 1949
सहायकसन्दर्भग्रन्थाः -

1. कुवलयमालाकहा का सांस्कृतिक अध्ययन -प्रो. प्रेमसुमन जैन, प्राकृत भारती अकादमी, जयपुर, राजस्थान

2. प्राकृत भाषा एवं साहित्य का आलोचनात्मक इतिहास, डॉ. नेमिचन्द्र शास्त्री, तारा बुक डिपो, वाराणसी, उत्तरप्रदेश 1988

3. प्राकृतसाहित्य का इतिहास, डॉ. जगदीशचन्द्र जैन, चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी, उत्तरप्रदेश 1985

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. कमलेश कुमार जैन

दिनांक : 29.10.24

हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखा

प्राकृतम्

आचार्य : द्वितीयसत्रार्थः

DSCC - 21

पाण्डुलिपिशिलालेखाः

क्र.सं.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	पाण्डुलिपिः तन्महत्त्वञ्च, प्राकृतपाण्डुलिपिग्रन्थानां वर्गीकरणम्, प्राप्तिस्थलानि च ।	1	16-20
2	(क) पाण्डुलिपिसंरक्षणोपायाः प्राकृतपाण्डुलिपीनां संरक्षणं सम्पादनञ्च	1	16-20
3	(क) शिलालेखाः तन्महत्त्वञ्च । (ख) प्राकृतशिलालेखानां प्राचीनता । समुपलब्धशिलालेखानां परिचयः ।	1	16-20
4	सुप्रसिद्धाः प्राकृतशिलालेखाः (क) सम्राजः अशोकस्य गिरनारशिलालेखः (ख) सम्राजः खारबेलस्य हाथीगुम्फाशिलालेखः कक्कुघटयालशिलालेखः ।	1	16-20

निर्धारितपाठ्यग्रन्थाः - 1. पाण्डुलिपि विज्ञान, डॉ. सत्येन्द्र, राजस्थान हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, जयपुर, राजस्थान

2. Ashoka Inscriptions : Epigraphia Indica Vol. XX 1920-90 Text, Translation and notes by K.C.Jayaswal and R.D.Banerjee.

3. Hanthigumpha Inscriptions: Revised version by B.M.Barua in India Historical Quarterly, Vol. 14, 1938

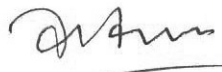
सहायकसन्दर्भग्रन्थौ -

1. प्राकृत भाषा एवं साहित्य का आलोचनात्मक इतिहास, डॉ. नेमिचन्द्र शास्त्री, तारा बुक डिपो, वाराणसी, उत्तरप्रदेश 1988

2. खारबेल- सदानन्द अग्रवाल, श्रीनिवास, उद्गाता, श्री दिगम्बर जैन समाज, महताबरोड, कटक ओडिसा ।

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. कमलेश कुमार जैन

दिनांक : ...29.10.24...

हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखा
प्राकृतम्

आचार्य : द्वितीयसत्रार्थः

DSCC - 22

प्राकृतवाङ्मये दर्शनमीमांसा

क्र.सं.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	जैनदार्शनिकपृष्ठभूमिः, भारतीयदर्शनसम्प्रदायेषु जैनदर्शनसम्प्रदायः, प्रमुखाः जैनदार्शनिकसिद्धान्ताः, तेषां समाजोपयोगित्वञ्च ।	1	16-20
2	पदार्थनिरूपणं, द्रव्यगुणपर्यायनिरूपणं, लोकालोकनिरूपणं, द्रव्याणां भेदप्रभेदाः, प्रदेशलक्षणं, कालद्रव्यलक्षणम् ।	1	16-20
3	जीवस्य स्वरूपं, प्राणस्य स्वरूपं, आत्मनः स्वरूपं, आत्मशरीरयोः सम्बन्धः ।	1	16-20
4	बंधस्य स्वरूपं, द्रव्याणां भेदाभेदस्वरूपं, शुद्धात्मनः स्वरूपं, ध्यातास्वरूपं, मोक्षमार्गस्य स्वरूपम् ।	1	16-20

निर्धारितपाठ्यग्रन्थः - 1. पवयणसारो (ज्ञेयतत्त्वप्रज्ञापनाधिकारः), आयरियकुंडकुंडविरइओ, परम श्रुत प्रभावक मण्डल, श्रीमद् राजचन्द्र आश्रम अगास, आणंद, गुजरात, 1999

सहायकसन्दर्भग्रन्थौ -

1. जैनदर्शन, पं. महेन्द्रकुमारन्यायाचार्य, श्री गणेशवर्णी शोधसंस्थान, नरिया, वाराणसी, उत्तरप्रदेश
2. जैनकर्मसिद्धान्ते बन्धमुक्तिविमर्शः, प्रो. श्रीयांश कुमार सिंघई, जैन-अनुशीलन केन्द्र, राजस्थान विश्वविद्यालय, जयपुर, राजस्थान

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. कमलेश कुमार जैन

दिनांक : 29.10.24

हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखा

प्राकृतम्

आचार्य : द्वितीयसत्रार्थः

DSCC - 23

श्रमणधर्ममीमांसा

क्र.सं.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	श्रमणधर्मस्य तात्पर्यम् तदधिगमविचारः मङ्गलसूत्राणि, णमोकारमंत्रः तन्महत्त्वञ्च, चत्वारि मङ्गलोत्तमशरणानि । ओंकारस्य बीजाक्षरज्ञापनम्, चतुर्विंशतितीर्थकरस्तुतिः । जिनशासनस्य आगमसंज्ञा मूलध्येयञ्च । जैनपरम्परायां सङ्घस्यावधारणा औचित्यञ्च सङ्घनिष्ठायाः लाभकारित्वं भद्रत्वं च । आगमनिरूपणसूत्राणि, निरूपणभेदाः प्रमाणनयनिक्षेपपरिभाषणम् । मूलनयौ निश्चयव्यवहारौ द्रव्यार्थिक-पर्यायार्थिकौ च । संसारः तत्र परिभ्रमणकारणानि, कर्मबन्धनः संसारी ।	1	16-20
2	संसारचक्रसूत्राणि कर्मस्वरूपसूत्राणि	1	16-20
3	मिथ्यात्वनिरूपकरागपरिहारसूत्राणि, धर्मसूत्राणि, संयमसूत्राणि	1	16-20
4	अपरिग्रहसूत्राणि, अहिंसासूत्राणि, अप्रमादसूत्राणि, शिक्षासूत्राणि, आत्मसूत्राणि च	1	16-20

निर्धारितपाठ्यग्रन्थः - 1. समणसुत्तं (प्रथमखण्डः) समख्यातिसंस्कृतटीकोपेतम्, टीकाकार, प्रो. श्रीयांश कुमार सिंघई,

प्राच्यविद्या एवं जैन संस्कृति संस्थान, लाडनूं, राजस्थान, 2022

सहायकसन्दर्भग्रन्थः -

1. जैनधर्म- पं. कैलाशचन्द्र शास्त्री, प्राच्य श्रमण भारती, मेरठ, उत्तरप्रदेश

जैनदर्शनप्राकृतविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. कमलेश कुमार जैन

दिनांक : 29.10.24

हस्ताक्षरम्